

چتر حمایتی دولت بر سر معیشت

معاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با روزنامه ایران تشریح کرد

«هزار میدان، هزار بازار» مسیر تازه توسعه مشاغل خانگی

معاون وزیر کار در گفت و گو با «ایران» سیاست های اشتغال‌زایی دولت را تشریح کرد

ویژه هفته‌دولت

ایران

تکیه‌گاه روزهای سخت

روایت سیاست‌های حمایتی دولت برای حفظ قدرت خرید خانوار، تأمین کالاهای ضروری و تداوم کالابرگ الکترونیک

سفره خانوار کوچک‌تر نشود، کودک از تغذیه لازم محروم نماند، مادر در آغاز مسیر فرزندپروری تنها نماند و بنگاه‌ها به جای تعدیل نیرو، فرصت عبور از روزهای سخت را داشته باشند. پرونده پیش‌رو روایتی از همین تلاش هاست؛ از مجموعه اقداماتی که در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دنبال شده تا رفاه، فقط یک واژه در اسناد و برنامه‌ها نباشد و در زندگی روزمره مردم، نشانه‌ای ملموس پیدا کند.

سال گذشته و ماه‌های ابتدایی امسال، معیشت مردم بیش از هر زمان دیگری در مرکز توجه سیاست‌گذاری دولت قرار گرفت. تورم، فشار هزینه‌ها، نااطمینانی‌های ناشی از بحران و جنگ و دشواری‌های تولید و کسب‌وکار، زندگی بسیاری از خانوارها را با نگرانی‌های تازه‌ای روبه‌رو کرد. در چنین فضایی، وظیفه دولت فقط این نبود که درباره آینده حرف بزند؛ باید برای امروز مردم نیز راهی پیدا می‌کرد. راهی برای اینکه

از خرید کالاهای ضروری خانوار

تا تأمین نیازهای تغذیه‌ای کودک؛ برنامه‌های رفاهی دولت چه مسیرهایی را دنبال می‌کند؟

حمایت معیشتی در تنگنای منابع

گزارش •

گروه اقتصادی

رفاه مردم، همیشه در عده‌های ایران آسان نبوده است. تورم، کاهش قدرت خرید، دشواری‌های تولید، نااطمینانی ناشی از بحران‌ها و فشار بر بنگاه‌های اقتصادی، زندگی را برای بسیاری از خانواده‌ها سخت‌تر کرده است. در چنین شرایطی، حمایت از معیشت دیگر فقط یک انتخاب سیاستی نیست؛ ضروری است که به امنیت روانی جامعه، حفظ کرامت خانواده‌ها و امید به آینده گره خورده است.

دولت در این دوره تلاش کرده حمایت از مردم را از چند مسیر دنبال کند. کمک به حفظ قدرت خرید خانوار، تمرکز بر امنیت غذایی، توجه ویژه به مادران و کودکان، جلوگیری از ریزش اشتغال و گسترش پوشش‌های بیمه‌ای و بازنشستگی، این اقدامات، بی‌تردید همه مشکلات معیشتی را یک‌باره حل نمی‌کند، اما می‌تواند بخشی از فشار روزهای سخت را از دوش خانواده‌ها بردارد و نگذارد فاصله میان نیازهای ضروری مردم و توان مالی‌شان عمیق‌تر شود.

تلاش برای حفظ سفره خانوار

در میان سیاست‌های حمایتی، کالابرگ الکترونیک بیش از همه با

زندگی روزمره مردم پیوند خورده است. طرحی که هدفش این است که حمایت دولت، در نهایت به خرید کالاهای ضروری و سفره خانواده برسد؛ نه اینکه در پیچ‌وخم هزینه‌های دیگر گم شود.

کالابرگ در شرایطی ادامه پیدا کرده که تأمین منابع آن با دشواری‌هایی جدی روبه‌رو بوده است. محدودیت بودجه، کاهش تحقق برخی درآمدهای پیش‌بینی‌شده و پیامدهای شرایط جنگی، اجرای کامل و منظم آن را دشوار کرده؛ اما اصل حمایت متوقف نشده است. دولت تأکید دارد که اعتبار کالابرگ برای مشمولان همچنان برقرار است و تلاش می‌شود

منابع آن به شکلی تأمین شود که خود این حمایت، به عامل تازه‌ای برای تورم تبدیل نشود. این نکته اهمیت زیادی دارد. مردم فقط به دریافت یک اعتبار نیاز ندارند؛ آنها نیاز دارند بدانند این حمایت در ماه‌های بعد هم ادامه خواهد داشت

و هزینه‌اش با افزایش دوباره قیمت‌ها به زندگی‌شان باز نمی‌گردد. به همین دلیل، تأکید بر تأمین غیرتورمی منابع کالابرگ، بخشی از مسئولیت دولت در برابر خانوارهاست.

گسترش شبکه فروشگاه‌های طرح نیز از جنبه دیگری قابل توجه است. بخش بزرگی از خریدهای کالابرگی از فروشگاه‌های خرد انجام می‌شود؛ یعنی همان مغازه‌های محلی که مردم هر روز به آنها سر می‌زنند. این اتفاق هم دسترسی خانوارها را

آسان‌تر کرده و هم به کسب‌وکارهای کوچک، مشتری و گردش مالی بیشتری داده است. کالابرگ در این معنا، فقط حمایت از خریدار نیست؛ می‌تواند کمک کند چراغ فروشگاه محله و زنجیره تأمین تولیدکنندگان داخلی نیز روشن بماند.

تغییر زمان‌بندی شارژ اعتبار نیز با هدف مدیریت خریده‌ها و جلوگیری از ازدحام در فروشگاه‌ها انجام شده است. شاید این تغییر در ابتدا برای برخی مردم ابهام ایجاد کرده باشد، اما هدف اصلی آن، توزیع مراجعه‌ها در طول ماه و فراهم‌شدن فرصت بیشتر برای تأمین کالا بوده است. حمایت وقتی اثرگذار است که در عمل، با صف، کمبود و سردرگمی همراه نشود.

جایی که حمایت معنای عمیق‌تری پیدا می‌کند

در هر سیاست رفاهی، کودکان باید در اولویت باشند. فشار اقتصادی برای بزرگسالان دشوار است، اما برای کودک می‌تواند به محرومیت از تغذیه، رشد و آرامشی منجر شود که جبران آن در سال‌های بعد ساده نیست. به همین دلیل، دولت در کنار حمایت‌های عمومی، برنامه‌هایی را برای مادران و کودکان دنبال کرده است.

طرح رفع سوءتغذیه کودکان، یکی از همین برنامه‌هاست. امروز حدود ۲۶۲ هزار کودک زیر پنج سال زیر پوشش این طرح قرار دارند. افزایش شمار کودکان شناسایی‌شده، الزاماً به معنی بدترشدن وضعیت تغذیه نیست؛ بخش مهمی از آن، نتیجه دقیق‌ترشدن پایش‌ها در مناطق مختلف کشور است. این دقت

اهمیت دارد، چون کودک نیازمند برخی مردم ابهام ایجاد کرده باشد، اما هدف اصلی آن، توزیع مراجعه‌ها در طول ماه و فراهم‌شدن فرصت بیشتر برای تأمین کالا بوده است. حمایت وقتی اثرگذار است که در عمل، با صف، کمبود و سردرگمی همراه نشود.

اهمیت دارد، چون کودک نیازمند برخی مردم ابهام ایجاد کرده باشد، اما هدف اصلی آن، توزیع مراجعه‌ها در طول ماه و فراهم‌شدن فرصت بیشتر برای تأمین کالا بوده است. حمایت وقتی اثرگذار است که در عمل، با صف، کمبود و سردرگمی همراه نشود.

است، اما اصل موضوع روشن است؛ مادر نباید در حساس‌ترین دوره زندگی خود و فرزندش، تنها بماند. حمایت از مادران، حمایت از سلامت خانواده و سرمایه انسانی کشور است.

حفظ شغل؛ مهم‌تر از ساختن آمارهای تازه

حمایت از معیشت تنها با پرداخت اعتبار خرید یا کمک‌های نقدی کامل نمی‌شود. مهم‌ترین پشتوانه هر خانواده، شغل و درآمد پایدار است. برای همین، یکی از محورهای اصلی سیاست دولت در حوزه کار، حفظ اشتغال موجود بوده است؛ به‌ویژه در دوره‌ای که بسیاری از بنگاه‌ها با کاهش تقاضا، اختلال در تأمین مواد اولیه یا فشار نقدینگی روبه‌رو شده‌اند.

در شرایط بحران، تعطیلی یک کارگاه فقط به معنای بسته‌شدن یک واحد اقتصادی نیست. پشت هر کارگاه، خانواده‌هایی هستند که حقوق ماهانه‌شان به ادامه فعالیت آن وابسته است. از دست‌رفتن نیروی کار ماهر هم سرمایه‌ای را از بین می‌برد که بازگرداندنش برای بنگاه و اقتصاد، زمان‌بر و پرهزینه است.

به همین دلیل، دولت در کنار برنامه ایجاد فرصت‌های جدید، حمایت از سرمایه در گردش بنگاه‌ها، تسهیلات برای جلوگیری از تعدیل نیرو، یارانه بیمه و یارانه دستمزد را نیز دنبال کرده است. هدف این بوده که بنگاه‌ها بتوانند از یک دوره فشار موقت عبور کنند، بدون آنکه نخستین راه‌حل‌شان کاهش نیروی انسانی باشد.

برای بنگاه‌هایی که از جنگ یا پیامدهای اقتصادی آن آسیب دیده‌اند نیز مسیرهای حمایتی متفاوتی در نظر گرفته شده است؛ واحدهایی که آسیب فیزیکی دیده‌اند به منابع بازسازی نیاز دارند و بنگاه‌هایی که با افت فروش و کمبود نقدینگی مواجه شده‌اند، بیش از هر چیز به سرمایه در گردش احتیاج دارند. این تکنیک مهم است، چون نسخه واحد برای همه، معمولاً به نتیجه نمی‌رسد.

سامانه جست‌وجوی شغل نیز در همین چارچوب توسعه یافته تا کارجو و کارفرما سریع‌تر به هم برسند.

اطلاعات صدها هزار متقاضی کار و دریافت‌کننده بیمه بیکاری در این سامانه بازگرداری شده تا مسیر بازگشت افراد به بازار کار کوتاه‌تر شود.

شاید در نگاه اول یک سامانه اداری به

نظر

بررسد، اما

برای کسی که شغلش را از دست داده، پیدا کردن یک فرصت تازه می‌تواند آغاز دوباره زندگی باشد.

مشاغل خانگی؛ اقتصاد کوچک، امید بزرگ

در روزهایی که ایجاد کسب‌وکارهای بزرگ به سرمایه و زیرساخت سنگین نیاز دارد، مشاغل خانگی می‌تواند راهی در دسترس‌تر برای درآمدزایی خانواده‌ها باشد. بسیاری از زنان و مردان در خانه‌های خود تولید می‌کنند؛ از صنایع دستی و پوشاک تا خوراکی‌ها، محصولات محلی و خدمات تخصصی. اما مسأله اصلی این کسب‌وکارها، فقط تولید نیست؛ آنها به بازار نیاز دارند.

طرح «هزار میدان، هزار بازار» با همین هدف شکل گرفته است؛ برای بازارهای محلی و نمایشگاه‌های یک‌روزه و تکرارشونده تا تولیدکننده خانگی بتواند محصولش را مستقیم به مردم عرضه کند. این مدل، هزینه برگزاری را کاهش می‌دهد و به‌تدریج می‌تواند در ذهن مردم به یک بازار ثابت و قابل اعتماد تبدیل شود. سرمایه در گردش بنگاه‌ها، تسهیلات برای جلوگیری از تعدیل نیرو، یارانه بیمه و یارانه دستمزد را نیز مورد توجه قرار گرفته است. بسیاری از صاحبان مشاغل خانگی مهارت تولید دارند، اما با عکاسی از محصول، ثبت اطلاعات، ساخت حساب کاربری و قواعد پلتفرم‌های فروش آشنا نیستند. برنامه‌هایی برای ساده‌ترکردن این مسیر و کاهش هزینه‌هایی مانند کارمزد فروش و ارسال کالا در دست پیگیری است.

حمایت

از مشاغل

خانگی، در واقع حمایت از خانواده‌هایی است که نمی‌خواهند فقط دریافت‌کننده کمک باشند؛ آنها می‌خواهند با توان و مهارت خود، بخشی از هزینه‌های زندگی‌شان را تأمین کنند.

امنیت برای سال‌های پس از کار
بازنشستگان، سال‌های طولانی از عمر خود را صرف کار و تولید کرده‌اند و امروز انتظارشان از نظام رفاهی، فقط دریافت حقوق نیست؛ آنها به آرامش، خدمات درمانی قابل اتکا و اطمینان از آینده نیاز دارند.

اجرای متناسب‌سازی حقوق در صندوق‌های بازنشستگی، افزایش برخی حمایت‌های معیشتی و پرداخت تسهیلات، بخشی از اقداماتی است که برای کاهش فشار بر بازنشستگان دنبال شده است. اما مسأله مهم‌تر، پایداری صندوق هاست. اگر صندوق بازنشستگی از نظر مالی و مدیریتی پایدار نباشد، هیچ افزایش حقوقی در بلندمدت امنیت ایجاد نمی‌کند. حرکت به سمت شفافیت بیشتر، سامان‌دهی مدیریتی صندوق‌ها، هوشمندسازی خدمات و کاهش مراجعات حضوری، بخشی از مسیر اصلاحی در این حوزه است. بازنشسته نباید برای دریافت یک خدمت ساده، ساعت‌ها در رفت‌وآمد باشد؛ کرامت او در همین جزئیات نیز معنا پیدا می‌کند.

برش •

حمایت از مردم، ساختن امید برای فردا

سیاست رفاهی نمی‌تواند به یک پرداخت ماهانه محدود بماند. سفره خانواد، سلامت کودک، آرامش مادر، امنیت شغلی کارگر، رونق کسب‌وکار کوچک، بیمه روستایی و زندگی بازنشسته، حلقه‌های یک زنجیره‌اند. اگر یکی از این حلقه‌ها نادیده گرفته شود، فشار آن دیر یا زود به همه جامعه بازمی‌گردد.

واقعیت این است که مردم هنوز با مشکلات جدی اقتصادی روبه‌رو هستند و هیچ‌کس نمی‌تواند دشواری زندگی را با چند آمار یا چند طرح انکار کند. اما در دل همین واقعیت، تداوم حمایت از معیشت، تلاش برای حفظ اشتغال، توجه به مادر و کودک و توسعه پوشش‌های اجتماعی، می‌تواند نشانه‌ای از این باشد که مردم در روزهای سخت، تنها رها نشده‌اند.

سیاست

رفاهی

نمی‌تواند به

یک پرداخت

ماهانه

محدود

بماند. سفره

خانواده،

سلامت

کودک،

آرامش مادر،

امنیت شغلی

کارگر، رونق

کسب‌وکار

کوچک، بیمه

روستایی

و زندگی

بازنشسته،

حلقه‌های یک

زنجیره‌اند.

اگر یکی از

این حلقه‌ها

نادیده گرفته

شود، فشار آن

دیر یا زود به

همه جامعه

بازمی‌گردد

معاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با روزنامه ایران تشریح کرد

چتر حمایتی دولت بر سر معیشت

اجرای کامل طرح کالابرگ، سالانه ۹۶ همت اعتبار نیاز دارد

• گفت‌وگو •

طرح کالابرگ در حالی وارد هشتمین دوره اجرای خود شده و همچنان ادامه دارد که افزایش شمار مشمولان، محدودیت منابع بودجه‌ای و کاهش درآمدهای پیش‌بینی شده، تأمین اعتبار این طرح را با چالش جدی مواجه کرده است. تعداد مشمولان کالابرگ از حدود ۷۲ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر در ابتدای اجرای طرح به حدود ۸۷ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر رسیده و برای پرداخت اعتبار یک میلیون تومانی به هر فرد، سالانه حدود ۹۶ همت منابع نیاز است؛ به گفته مسئولان، بخشی از منابع پیش‌بینی شده به دلیل شرایط جنگ و کاهش تحقق درآمدهای نفتی و سایر منابع، تأمین نشده است. در همین شرایط، تسویه حساب با فروشگاه‌های طرف قرارداد نیز با تأخیر مواجه شده و دولت در حال بررسی راهکارهایی برای جبران کسری منابع و تأمین اعتبار طرح است. با وجود این محدودیت‌ها، وزارت رفاه اعلام کرده که کالابرگ متوقف نشده و اعتبار یک میلیون تومانی مشمولان همچنان برقرار است؛ با اینکه زمان‌بندی شارژ اعتبار نیز برای جلوگیری از آزدحام در فروشگاه‌ها تغییر کرده است. همزمان، موضوع افزایش مبلغ کالابرگ در دولت در دست بررسی است، اما اجرای آن به تأمین منابع جدید وابسته خواهد بود. در کنار کالابرگ، طرح‌های حمایتی دیگری مانند پرداخت ماهانه دو میلیون تومان به ازای هر کودک در قالب «کارت امید مادر»، حمایت از حدود ۲۴۲ هزار کودک مبتلا به سوءتغذیه و پیگیری اجرای مجدد طرح «یسنا» برای حمایت از مادران بی‌سازار نیز در دستور کار وزارت رفاه قرار دارد. یعقوب اندیشی معاون رفاه و امور اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با «ایران» از طرح‌های حمایتی دولت در این حوزه سخن گفت که در ادامه مشروح آن را می‌خوانید.

سوال اول ما در خصوص کالابرگ است. طرح مهمی که سال گذشته اجرا شد و همچنان ادامه دارد. ابتدای دریا ره روند اجرای طرح کالابرگ و آخرین وضعیت آن توضیح بفرمایید.

در مورد کالابرگ، تاکنون هشت دوره کالابرگ در قالب طرح جدید با عنوان «طرح تضمین امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم» اجرا شده است. این طرح با اعتبار یک میلیون تومان به ازای هر نفر آغاز شد. اجرای طرح از ۱۵ دی‌ماه سال گذشته آغاز شد و بر اساس آیین‌نامه تضمین امنیت غذایی، همه افرادی که در آن زمان یارانه‌بگیر بودند، همچنین کارمندان، بازنشستگان و افرادی که یارانه دریافت نمی‌کردند اما درخواست مشمول شدن داشتند، در نظر گرفته شدند. در ابتدا حدود ۷۲ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر مشمول طرح بودند. پس از آن، اطلاعات کارمندان و بازنشستگان را از دستگاه‌های مربوط دریافت کردیم و به این تعداد اضافه شدند. بخش دیگری نیز مربوط به افرادی بود که اساساً یارانه دریافت نمی‌کردند. برای این افراد فراخوان دادیم و اعلام کردیم کسانی که ساختار خانوارشان نزد ما مشخص است، از طریق سامانه حمایت یا نرم‌افزار شمیم درخواست خود را ثبت کنند. با ثبت کد ملی سرپرست خانوار، فرد در نوبت قرار می‌گرفت. اما گروهی از افراد اساساً ساختار خانوارشان نزد سازمان مشخص نبود. برخی از آنها در سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ داوطلبانه از دریافت یارانه نقدی انصراف داده بودند و برخی نیز هیچ‌گاه در کشور یارانه دریافت نکرده بودند؛ بنابراین اطلاعات خانوارشان ثبت نشده بود. برای این افراد اعلام کردیم که به سامانه هدمفندی یارانه‌ها مراجعه کنند، اطلاعات خود را تکمیل و درخواست یارانه نقدی را ثبت کنند. بدین ترتیب اگر اعضای خانواده در سامانه وجود داشتند، اطلاعات را تأیید می‌کردند و اگر عضو وجود نداشت، از طریق سامانه ثبت احوال امکان اضافه کردن عضو جدید فراهم بود. ثبت احوال اطلاعات را بررسی می‌کرد و نهایتاً این اطلاعات را به صورت ماهانه برای ما ارسال می‌کرد. این فرآیند طبیعتاً پیچیده بود و نیازمند هماهنگی میان ثبت احوال، سازمان هدمفندی یارانه‌ها و سامانه‌های مربوط بود. برای پاسخگویی به مردم نیز نیروهایی را در مرکز تماس مستقر کردیم و امکان مراجعه و ثبت اطلاعات در سامانه هدمفندی فراهم شد. در ابتدا یک ماه برای ثبت‌نام فرصت داده بودیم، سپس این زمان را به دو ماه افزایش دادیم و با توجه به شرایط جنگ، حتی تا بیستم فروردین‌ماه نیز فرصت ثبت‌نام ادامه پیدا کرد. در نتیجه، تعداد مشمولان از حدود ۷۲ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر به حدود ۸۷ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر رسید؛ یعنی حدود ۱۶ میلیون نفر به جمع مشمولان اضافه شدند.

پس از اضافه شدن این افراد، پرداخت کالابرگ چگونه ادامه پیدا کرد؟ بالاخره اعتباری که برای این طرح در نظر گرفته شده بود، محدود بود. تا آن زمان، اعتبار چهار ماه را یکجا پرداخت کردیم و پس از آن، دوره پنجم از ۱۵ اردیبهشت‌ماه آغاز شد. منابع این طرح در بودجه سال ۱۴۰۵ پیش‌بینی شده بود. در جدول ۱۴ و ردیف ۲۰۷، حدود ۹۶ همت برای ادامه طرح در ۱۱ ماه سال در نظر گرفته شده بود؛ البته اینکه این منابع به طور کامل قابل تقاض باشند، موضوع دبی‌در است. از دید سازمان برنامه و بانک مرکزی، این منابع در عمل به طور کامل قابل تحقق نیست و تقریباً با نیمی کسری عملیاتی مواجه هستیم. یکی از منابع مهمی که در نسخه اولیه پیش‌بینی شده بود، دو درصد مالیات بر ارزش افزوده بود که در مرحله بررسی مجلس حذف شد و به این دلیل نیز حدود ۴۰۵ همت از این محل حذف اعتبار داشتیم. در نهایت مقرر شد منابع دیگری مانند صادرات فرآورده‌های نفتی، فروش گاز به پتروشیمی‌ها و منابع مربوط به هدمفندی یارانه‌ها تأمین شود؛ اما با وقوع جنگ، این منابع نیز با کسری مواجه شدند. در حوزه فروش گاز به

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد. در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در مورد فرآورده‌های نفتی نیز حدود ۳۵ درصد منابع محقق شده است. بنابراین از نظر عملیاتی، منابع مورد نیاز کالابرگ با کسری مواجه شده است.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

پتروشیمی‌ها، به دلیل شرایط جنگ، فروش به طور کامل انجام نشد و حدود ۵۰ درصد کسری ایجاد شد.

در اطلاعات فراجا حدود ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر به عنوان مقیم خارج از کشور شناسایی شده‌اند.

مقصود از مقیم خارج، فردی است که از کشور خارج شده و بازگشت او در سیستم فراجا ثبت نشده است. با این حال ممکن است فردی به کشور بازگشته باشد اما ورود او در سیستم ثبت نشده باشد؛

به‌ویژه در مواردی که ورود از مرز زمینی انجام شده و اطلاعات در سامانه ثبت نشده است. به همین دلیل نمی‌خواهستیم این افراد را به صورت ناگهانی از دریافت یارانه یا حمایت‌های مربوط حذف کنیم. از

دوازدهم مردادماه برای این افراد فراخوان داده شده است. افرادی که پیامک دریافت کرده‌اند باید به دفاتر منتخب پیشخوان دولت مراجعه کنند. در این

دوازدهم مردادماه برای این افراد فراخوان داده شده است. افرادی که پیامک دریافت کرده‌اند باید به دفاتر هویت فرد، محل سکونت

و اطلاعات مربوط به اقامت او بررسی می‌شود. اطلاعات محل سکونت نیز باید در سامانه املاک

و اسکان ثبت شده باشد. برای احراز هویت، در صورت امکان از اثر انگشت استفاده می‌شود

و در مواردی نیز احراز هویت از طریق چهره انجام خواهد شد. ضمناً همه اعضای خانوار نیاز

نیست به دفتر پیشخوان مراجعه کنند، فقط فردی که در اطلاعات فراجا به عنوان مقیم خارج ثبت شده است باید مراجعه کند.

افراد بزرگسال باید شخصاً مراجعه کنند. افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود

و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

افراد زیر ۱۵ سال نیز باید همراه سرپرست خود و با ارائه مدارک لازم مراجعه کنند.

در مورد طرح رفع سوءتغذیه و آخرین آمار افراد تحت پوشش توضیح می‌دهید؟

طرح رفع سوءتغذیه چند سال است که اجرا می‌شود. در حال حاضر حدود ۲۶۲ هزار کودک زیر پنج سال دچار سوءتغذیه تحت پوشش این طرح

قرار دارند. در گذشته حدود ۱۸۶ هزار نفر شناسایی شده بودند، اما افزایش این تعداد به ۲۶۲ هزار نفر

لزوماً به معنی افزایش واقعی سوءتغذیه در کشور نیست. وزارت بهداشت در شهرستان‌ها و روستاها

پایش و رصد دقیق‌تری انجام داده و افراد بیشتری را شناسایی کرده است. در گذشته در برخی مناطق حتی آمار صفر ثبت شده بود که نشان می‌داد پایش

و شناسایی به اندازه کافی دقیق انجام نشده است. بنابراین افزایش آمار فعلی بیشتر

ناشی از دقیق‌تر شدن فرآیند

معاون وزیر کار در گفت و گو با «ایران» سیاست های اشتغالزایی دولت را تشریح کرد

«هزار میدان، هزار بازار» مسیر تازه توسعه مشاغل خانگی

• گفت‌وگو •

کسب و کارهای خانگی طی سال‌های اخیر به یکی از ستون‌های اصلی اشتغال خرد، تولید پایدار و حمایت از معیشت خانوارها تبدیل شده‌اند. بویژه در شرایط فعلی که کشور با چالش‌های اقتصادی، محدودیت‌های زیرساختی و آثار ناشی از وضعیت جنگی و بحران‌های مواری روبه‌روست، اهمیت مشاغل خانگی بیش از هر زمان دیگری آشکار شده است. این کسب و کارها به دلیل انعطاف‌پذیری، هزینه‌راه‌اندازی پایین، وابستگی کم به زیرساخت‌های متمرکز و تاب‌آوری بالا می‌توانند به عنوان یکی از پایدارترین ابزارهای حفظ تولید و توان اقتصادی خانوارها عمل کنند. تعداد کثیری از فعالان این حوزه از ۹ اسفند ۱۴۰۴ طی جنگ تحمیلی سوم به دلیل قطع بازار فروش یا به تعبیری شریان حیاتی دچار آسیب شده‌اند. در شرایط بحران اقتصادی طرح برگزاری نمایشگاه‌های سراسری مشاغل خانگی با عنوان «هزار میدان، هزار بازار»، با هدف حمایت، فروش مستقیم و تقویت تاب‌آوری فعالان این حوزه ارائه شد که از روز ۲۲ اردیبهشت سال ۱۴۰۵ با هم‌افزایی و معاضدت نهادهای حمایتی، شهرداری‌ها، استانداری‌ها و... عملیاتی شده و تا پایان سال ۱۴۰۵ استمرار خواهد داشت. تا روز شنبه مورخ ۱۸-۵-۱۴۰۵ تعداد ۱۳۳۵ نمایشگاه با ۱۰ هزار و ۶۳۶ غرفه در سراسر کشور برگزار شده است و تا پایان سال استمرار خواهد داشت. در ادامه مشروح سیاست‌های دولت در حوزه اشتغال و طرح‌های اجرا شده و در دست اجرا را در گفت‌وگو با سید مالک حسینی معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌خوانید.

اگر بخواهیم عملکرد دولت در حوزه اشتغال طی یک سال گذشته را از منظر سیاست‌گذاری بازار کار بررسی کنیم، مهم‌ترین تغییر رویکرد دولت چه بوده است؟

در یک سال گذشته، با توجه به شرایط اقتصادی، افزایش نااطمینانی و تحولات ناشی از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه و ۴ روزه، رویکرد دولت در حوزه اشتغال صرفاً معطوف به ایجاد شغل جدید نبوده؛ بلکه حفظ اشتغال موجود، جلوگیری از تعطیلی بنگاه‌ها، صیانت از نیروی کار، حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر و در کنار آن ایجاد فرصت‌های شغلی جدید به‌صورت هم‌زمان دنبال شده است. در شرایط عادی، سیاست‌گذار می‌تواند تمرکز بیشتری بر توسعه کسب‌وکارها و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید داشته باشد، اما در شرایط بحران، اولویت اول جلوگیری از ریزش اشتغال است. زیرا اگر یک بنگاه تعطیل شود و نیروی انسانی خود را از دست بدهد، بازگرداندن آن بنگاه و نیروی کار به چرخه تولید، هزینه و زمان بیشتری خواهد داشت. با همین مواجهه مجموعه اقدامات دولت در یک سال گذشته را باید در یک تجربه دید؛ از حمایت از بنگاه و تأمین سرمایه در گردش گرفته تا استفاده از سیاست‌های فعال بازار کار، پرداخت تسهیلات اشتغال، حمایت از مشاغل خانگی و فریلنسرها و طراحی ابزارهایی مانند اشتغال عمومی.

سیاست‌های فعال بازار کار چه جایگاهی در برنامه دولت برای حفظ اشتغال پیدا کرده‌اند و مشخصاً چه ابزارهایی مورد استفاده قرار گرفته است؟

یکی از ابزارهای مهم، سیاست‌های فعال بازار کار است که در قالب‌هایی مانند یارانه دستمزد و یارانه بیمه قابل اجراءست. منطق این سیاست آن است، در دوره‌ای که بنگاه به دلیل کاهش تقاضا یا افزایش هزینه‌ها تحت فشار قرار دارد، دولت بخشی از هزینه نیروی انسانی را برعهده بگیرد تا بنگاه مجبور به تعدیل نیرو نشود یا تشویق به جذب اقشار خاص از جمله جوانان، فارغ التحصیلان دانشگاهی، بانزوانان و... که به نرخ بیکاری بالایی مواجه هستند انجام دهد که این حمایت می‌تواند از طریق پرداخت بخشی از سهم بیمه‌ای یا بخشی از دستمزد انجام شود. چنین سیاستی از یک طرف هزینه بنگاه را کاهش می‌دهد و از طرف دیگر، ارتباط شغلی نیروی کار را بنگاه را حفظ می‌کند. این ابزار پیش از شرایط بحرانی نیز در کشور تجربه شده بود؛ از جمله برای اشتغال فارغ‌التحصیلان و در ۹۰ شهرستانی که نرخ بیکاری بالایی داشتند و شرایط خاصی را تجربه می‌کردند. سازمان بهزیستی نیز سال‌هاست از این ابزار برای حمایت از اشتغال جامعه هدف خود استفاده می‌کند. در شرایط جنگی نیز پیشنهادهایی برای استفاده گسترده‌تر از این ظرفیت ارائه شد و موضوع تأمین منابع مالی آن در حال پیگیری قرار گرفت.

یکی دیگر از سیاست‌های فعال بازار کار، تسهیل در فرآیند جست‌وجوی شغل است که در این ارتباط نیز توسعه و تکمیل سامانه جست‌وجوی شغل و بهبود قابلیت‌ها و امکانات سامانه در اولویت برنامه‌های معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار داشته تا بتوان از طریق تسریع و تسهیل در فرآیند تطابق شغلی، کاهش هزینه‌های شغلی و ارتباط سریع کارفرما و جوینده کار، زمینه به‌کارگیری و اشتغال مجدد بیکاران قبلاً شغال را فراهم کرد. در همین ارتباط، اطلاعات و مشخصات بیش از سیصد هزار نفر از متقاضیان و مستمری‌گیران بیمه بیکاری در سامانه جست‌وجوی شغل بازگذاری شد تا از ظرفیت سامانه و داتار کارایی سطح کشور در جهت اشتغال مجدد آنان، استفاده لازم صورت پذیرد.

چرا دولت در شرایط بحران به جای تمرکز صرف بر ایجاد اشتغال جدید، بر حفظ اشتغال موجود تأکید کرده‌اند؟

زیرا در دوره بحران، ریزش اشتغال می‌تواند با سرعت زیادی اتفاق بیفتد. کاهش تقاضا، اختلال در زنجیره تأمین، کاهش فروش یا توقف موقت فعالیت ممکن است بنگاه را در شرایطی قرار دهد که اولین راه‌حل آن کاهش نیروی انسانی باشد. اما در دست رفتن نیروی انسانی، به خصوص نیروی ماهر، صرفاً به معنای از دست رفتن یک شغل نیست؛ بلکه به معنای از دست رفتن بخشی از سرمایه انسانی بنگاه نیز است. به همین دلیل، دولت تلاش کرده یک دوره تنفس برای بنگاه‌ها ایجاد کند تا آنها بتوانند از شرایط موقت بحران عبور کنند و پس از بازگشت تقاضا، فعالیت خود را

از سر بگیرند. در برخی موارد نیز بنگاه‌هایی که در جریان جنگ برای مدت کوتاهی فعالیتشان متوقف شده بود، بخشی از نیروهای خود را تعدیل کرده و کارکنان را بیمه بیکاری استفاده کردند، اما با بهبود شرایط، همان نیروی انسانی دوباره به بنگاه بازگشت. در مواردی نیز نیروی کار ماهر بنگاه‌های تعطیل‌شده به بنگاه‌های دیگر منتقل و جذب شدند.

دولت برای بنگاه‌هایی که در جریان جنگ به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم آسیب دیدند، چه سازوکار حمایتی طراحی کرد؟

در این زمینه میان دو گروه تفاوت قابل‌شدیم. گروه اول، بنگاه‌هایی بودند که مستقیماً در جریان جنگ آسیب فیزیکی دیده بودند. برای این بنگاه‌ها منابعی برای بازسازی سرمایه ثابت و بازگشت به چرخه تولید در نظر گرفته شد. گروه دوم بنگاه‌هایی بودند که مستقیماً آسیب فیزیکی ندیده بودند، اما به دلیل کاهش تقاضا، اختلال در فعالیت اقتصادی یا شرایط ناشی از جنگ، با مشکل مواجه شدند. برای این گروه، موضوع تأمین سرمایه در گردش اهمیت بیشتری داشت. در مجموع، با تلفیق منابع دولت و شبکه بانکی، حدود ۸۰ همت منابع برای حمایت از این بنگاه‌ها در نظر گرفته شد. در کنار این موضوع، ریزنی با سازمان تأمین اجتماعی برای کاهش ناشی از بدهی و معوقات بنگاه‌ها انجام مقرر شد بخشی از معوقات قبلی از طریق ابزارهایی مانند اوراق گام تسویه شود تا فشار مالی جدیدی بر بنگاه وارد نشود.

دولت برای جلوگیری از توزیع پراکنده و غیرهدفمند تسهیلات اشتغال چه تغییری در نظام تصمیم‌گیری ایجاد کرده است؟

یکی از اقدامات مهم، حرکت از پرداخت‌های صرفاً تکلیفی به سمت برنامه‌ریزی کمی و هدفمند بوده است. بر اساس تکالیف برنامه هفتم، برنامه کمی دستگاه‌ها برای پرداخت تسهیلات اشتغال در شورای عالی اشتغال مطرح و تصویب شد. منطق این کار آن است که پیش از پرداخت منابع، مشخص باشد چه میزان تسهیلات قرار است به چه گروهی، در چه منطقه‌ای، به چه رسته‌ای و با چه هدفی اختصاص پیدا کند. این موضوع اهمیت زیادی دارد، زیرا منابع اشتغال محدود است و اگر بدون توجه به ظرفیت بازار توزیع شود، ممکن است حتی نتیجه معکوس ایجاد کند.

چرا دولت در تخصیص تسهیلات اشتغال بر ظرفیت بازار و عرضه و تقاضا تأکید بیشتری کرده است؟

یکی از مشکلات گذشته این بود که دستگاه‌ها گاهی به‌صورت تجربی‌ای عمل می‌کردند. ممکن بود چند دستگاه مختلف در یک شهرستان، بدون اطلاع کافی از برنامه‌های یکدیگر، برای یک فعالیت مشابه تسهیلات پرداخت کنند. در نتیجه ممکن بود تعداد واحدهای فعال در یک رسته از ظرفیت بازار بیشتر شود. در چنین شرایطی نه‌تنها شغل برای ایجاد ایجاد نمی‌شود، بلکه کسب‌وکارهای قبلی نیز ممکن است آسیب ببینند. بنابراین تلاش شد پیش از تخصیص منابع، عرضه، تقاضا، ظرفیت بازار، ویژگی‌های منطقه‌ای و نظر دستگاه تخصصی مورد بررسی قرار گیرد.

وزارتخانه طرحی به نام اطلس ملی کسب‌وکارهای خرد، کوچک و متوسط را اجرا کرد. این طرح چه نقشی در این تغییر رویکرد دارد؟

بله؛ در این اطلس تلاش شده ظرفیت‌های کسب‌وکار در سطح استان و شهرستان شناسایی شود و با نظر دستگاه‌های تخصصی تطبیق پیدا کند. هدف این است که مشخص شود در هر منطقه چه کسب‌وکارهایی ظرفیت توسعه دارند، چه فعالیت‌هایی با شرایط و امایع منطقه سازگار هستند و چه حوزه‌هایی احتمال اشباع بازار وجود دارد. اگر این اطلاعات در زمان تصمیم‌گیری درباره تسهیلات مورد استفاده قرار گیرد، می‌توان منابع را به سمت فعالیت‌هایی هدایت کرد که احتمال پایداری بیشتری دارند.

آیا اطلس ملی کسب‌وکارها فقط برای استفاده دستگاه‌های دولتی طراحی شده است؟

خیر. یکی از اهداف این است که اطلاعات آن در دسترس عموم نیز قرار گیرد. فردی که قصد راه‌اندازی کسب‌وکار دارد، می‌تواند پیش از سرمایه‌گذاری بررسی کند که در شهرستان مورد نظرش چه فعالیت‌هایی ظرفیت توسعه دارند و چه کسب‌وکارهایی ممکن است با اشباع بازار مواجه باشند. بنابراین اطلس

می‌تواند علاوه بر کمک به دولت در تخصیص منابع، به تصمیم‌گیری آگاهانه‌تر متقاضیان اشتغال و کارآفرینان نیز کمک کند.

دولت برای جلوگیری از تکرار تأخیر در پرداخت تسهیلات اشتغال چه اقدامی در سال جدید انجام داده است؟

تجربه سال قبل نشان داد تأخیر در ابلاغ اعتبارات می‌تواند بخش مهمی از سال را از چرخه اجرای برنامه خارج کند. به همین دلیل، در سال جدید تلاش شد فرآیند سیار زودتر آغاز شود. جلسات از فروردین‌ماه آغاز شد، هماهنگی میان دستگاه‌ها و استان‌ها در اردیبهشت انجام گرفت و ابلاغ استانی در خردادماه انجام شد. این تغییر زمانی مهم است، زیرا در سال‌های گذشته چنین فرآیندی گاهی تا ماه‌های هفتم و هشتم سال طول می‌کشید.

عملکرد اولیه اجرای تسهیلات اشتغال در سال جدید چه تصویری از روند جذب منابع ارائه می‌دهد؟

تا هفته اول مرداد، بیش از ۲۰ درصد پرونده‌ها به بانک‌ها ارسال شده بود. همچنین حدود ۱۲ همت از منابع ۴۰ درصد استانی ثبت‌نام و به مرحله معرفی به بانک رسیده بود که معادل حدود ۵۸ هزار فقره پرونده اعلام شد. اگر این روند ادامه پیدا کند و بحران جدیدی ایجاد نشود، پیش‌بینی این است که امکان عبور از رکورد سنتی جذب ۷۰ درصدی و رسیدن به بیش از ۸۰ درصد وجود داشته باشد.

عبارتی تحت عنوان اشتغال عمومی رایه وفور شنیده‌ایم که در بسته سیاستی دولت آمده است. این نوع اشتغال چه جایگاهی دارد و چه تفاوتی با تسهیلات بحران دارد؟

یکی از اقداماتی که بر اساس تجربه کشورهای مختلف مورد توجه قرار گرفته، اشتغال عمومی است. تجربه جهانی نشان می‌دهد در شرایط جنگ و بحران، دولت‌ها گاهی به ظرفیت‌های مورد نیاز جامعه را نیز اجرا کنند. این پروژه‌ها معمولاً موقتی هستند و برای یک دوره مشخص تعریف می‌شوند. به این ترتیب، دولت می‌تواند در دوره‌ای بخشی از فعالیت‌های اقتصادی دچار اختلال شده، فرصت درآمدی موقت ایجاد و همزمان پروژه‌هایی را که همزمان دارای منفعت عمومی خدمات بخش‌های آبرسانی به روستاها، بهسازی جاده‌ها، لایروبی کانال‌های آب در مناطق کشاورزی، آبجیزداری، آبخوان‌داری و جنگل‌کاری. همچنین پروژه‌هایی در حوزه خدمات عمومی مانند آب‌کشی‌اسیون یا طرح‌های آمارگیری نیز می‌توانند ماهیت اشتغال عمومی داشته باشند. نکته مهم این است که این پروژه‌ها قرار نیست شغل دائمی دولتی ایجاد کنند؛ بلکه برای یک بازه زمانی مشخص، فرصت اشتغال و درآمد ایجاد می‌کنند.

در کنار بنگاه‌های رسمی، دولت برای گروه‌های جدید بازار کار مانند فریلنسرها چه برنامه‌ای داشته است؟

فریلنسرها یا آزادکاران یکی از گروه‌هایی هستند که ساختار اشتغال آنها با اشتغال سنتی تفاوت دارد و به همین دلیل در سیاست‌های حمایتی معمول ممکن است کمتر دیده شوند. برآوردهای انجام‌شده نشان می‌دهد حدود ۳۵ میلیون فریلنسر یا آزادکار در ایران فعالیت دارند که حدود ۲ میلیون نفر از آنها در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و زیرمجموعه‌های آن فعال هستند. وابستگی بخش قابل توجهی از این فعالیت‌ها به اینترنت باعث شده محدودیت‌های ارتباطی در دوره جنگ، هم در دریافت سفارش و هم در تحویل خدمات و محصولات، مشکلاتی ایجاد کند. در این زمینه، دولت تلاش کرده

یکی از اقدامات مهم دولت، همین طرح بود. این طرح در شرایطی شکل گرفت که به دلیل جنگ و احتمال ادامه حملات، برگزاری نمایشگاه‌ها و اجتماعات با محدودیت مواجه شده بود. ایده این بود که از ظرفیت میدان‌ها، پارک‌ها و محل‌های تجمع عمومی استفاده شود و در کنار فعالیت‌های عمومی، امکان عرضه محصولات مشاغل خانگی نیز فراهم شود. پس از برقراری آتش‌بس و فراهم شدن امکان برگزاری نمایشگاه‌ها بیشتر، این ایده توسعه پیدا کرد و برگزاری نمایشگاه‌های یک‌روزه و تکرارنشونده در نقاط مختلف کشور در دستور کار قرار گرفت. این طرح در ۲۲ اردیبهشت، روز ملی مشاغل خانگی، رونمایی و در ۳ خرداد به صورت نمادین در پارک لاله تهران آغاز شد. همزمان در استان هرمزگان نیز اولین نمایشگاه با هدف حمایت از تولیدکنندگان میاب برگزار شد. در ادامه، طرح توسعه پیدا کرد و بر اساس گزارش ارائه‌شده، بیش از ۱۲۵۳ نقطه در ۳۰ استان کشور به صورت تکرارنشونده، هر دو هفته یک‌بار، میزبان نمایشگاه‌ها بوده‌اند. برای اجرای آن نیز با شهرداری‌ها، بسیج، هلال احمر، اوقاف و سایر مجموعه‌هایی که زیرساخت و محل‌های کار پرتردد را اختیار دارند، همکاری شده است.

برش •

دولت در یک سال گذشته برای حفظ بازار مشاغل خانگی ابتکار جدیدی را دنبال کرده با عنوان «هزار بازار، هزار میدان». در مورد این طرح پیشتر توضیح دهید.

یکی از اقدامات مهم دولت، همین طرح بود. این طرح در شرایطی شکل گرفت که به دلیل جنگ و احتمال ادامه حملات، برگزاری نمایشگاه‌ها و اجتماعات با محدودیت مواجه شده بود. ایده این بود که از ظرفیت میدان‌ها، پارک‌ها و محل‌های تجمع عمومی استفاده شود و در کنار فعالیت‌های عمومی، امکان عرضه محصولات مشاغل خانگی نیز فراهم شود. پس از برقراری آتش‌بس و فراهم شدن امکان برگزاری نمایشگاه‌ها بیشتر، این ایده توسعه پیدا کرد و برگزاری نمایشگاه‌های یک‌روزه و تکرارنشونده در نقاط مختلف کشور در دستور کار قرار گرفت. این طرح در ۲۲ اردیبهشت، روز ملی مشاغل خانگی، رونمایی و در ۳ خرداد به صورت نمادین در پارک لاله تهران آغاز شد. همزمان در استان هرمزگان نیز اولین نمایشگاه با هدف حمایت از تولیدکنندگان میباب برگزار شد. در ادامه، طرح توسعه پیدا کرد و بر اساس گزارش ارائه‌شده، بیش از ۱۲۵۳ نقطه در ۳۰ استان کشور به صورت تکرارنشونده، هر دو هفته یک‌بار، میزبان نمایشگاه‌ها بوده‌اند. برای اجرای آن نیز با شهرداری‌ها، بسیج، هلال احمر، اوقاف و سایر مجموعه‌هایی که زیرساخت و محل‌های کار پرتردد را اختیار دارند، همکاری شده است.

با همکاری وزارت ارتباطات، مسائل این گروه را پیگیری و مشکلات آنها را به دستگاه‌های مرتبط منتقل کند. فریلنسرها در شرایط جنگی گروه آسیب‌پذیری محسوب می‌شوند. زیرا مدل کسب‌وکار آنها بیش از بسیاری از مشاغل سنتی به ارتباطات آنلاین وابسته است. یک فریلنسر ممکن است مشتری خود را در شهر دیگری یا حتی خارج از کشور داشته باشد و تمام فرآیند دریافت سفارش، ارتباط با مشتری، تحویل محصول و دریافت وجه از مسیرهای دیجیتال انجام شود. بنابراین هرگونه اختلال جدی در اینترنت می‌تواند مستقیماً بر درآمد او اثر بگذارد. به همین دلیل، استمرار دسترسی ارتباطی برای این گروه صرفاً یک موضوع ارتباطی نیست، بلکه بخشی از زیرساخت اشتغال و درآمد آنها محسوب می‌شود.

چرا دولت مدل نمایشگاه‌های یک‌روزه و تکرارنشونده را به جای نمایشگاه‌های بزرگ و طولانی دنبال کرده است؟

یکی از دلایل، کاهش هزینه برگزاری است. نمایشگاه‌های بزرگ و چندروزه معمولاً نیازمند سازه، غرفه‌سازی و هزینه‌های اجرایی بالایی هستند. در مقابل، مدل یک‌روزه می‌تواند با استفاده از زیرساخت موجود و امکانات ساده‌تر مانند میز و صندلی، اجرا شود. از سوی دیگر، تکرار نمایشگاه در یک محل باعث می‌شود تولیدکننده و مشتری به تدریج با زمان و مکان آن آشنا شوند و نمایشگاه به یک بازار دوره‌ای تبدیل شود. همچنین یک‌روزه بودن نمایشگاه‌ها، امکان تداخل کمتر با فعالیت اصناف و بازارهای موجود را فراهم می‌کند.

هدف دولت از توسعه بازار مشاغل خانگی در شرایط اقتصادی فعلی چیست؟

هدف اصلی، افزایش تاب‌آوری اقتصادی خانوارهای دارای مشاغل خانگی است. به خصوص خانوارهایی که در دهک‌های پایین‌تر درآمدی قرار دارند. در شرایطی که کاهش تقاضا و افزایش هزینه‌ها می‌تواند فروش این محصولات را دشوار کند، فراهم کردن مسیرهای مستقیم فروش اهمیت زیادی دارد. از سوی دیگر، بسیاری از محصولات مشاغل خانگی به دلیل ساختار هزینه‌ای خود می‌توانند با قیمت مناسب‌تری نسبت به برخی کالاهای مشابه شوند بنابراین توسعه این بازار می‌تواند هم به تولیدکننده و هم به مصرف‌کننده کمک کند.

دولت برای توسعه فروش آنلاین محصولات خانگی نیز برنامه‌ای طراحی کرده است. در این خصوص هم توضیح دهید.

یکی از مسیرهای اصلی، همکاری با پلتفرم‌های فروش آنلاین و مارکت‌پلیس‌ها است. مشکل اینجاست که بسیاری از صاحبان مشاغل خانگی با فرآیند ایجاد حساب، عکاسی حرفه‌ای، بارگذاری محصول، استانداردسازی محتوایی و الزامات متفاوت پلتفرم‌ها آشنا نیستند. به همین دلیل، برنامه‌ای طراحی شده تا صاحبان مشاغل خانگی دارای مجوز بتوانند با فرآیندی ساده‌تر وارد بازار آنلاین شوند.

دولت چگونه می‌خواهد مانع فنی ورود صاحبان مشاغل خانگی به پلتفرم‌ها را کاهش دهد؟

یکی از ایده‌های در حال پیگیری، ایجاد فرآیندی یکپارچه برای عکاسی، بهسازی تصویر و آماده‌سازی اطلاعات محصول است. برای هر پلتفرم به‌صورت جداگانه عکس و اطلاعات محصول تهیه کند، یک بار اطلاعات و تصاویر را ارائه می‌کند و پس از آماده‌سازی، همان محتوا قابلیت استفاده در پلتفرم‌های مختلف را خواهد داشت. زیرا هدف این است که هزینه و پیچیدگی ورود به بازار آنلاین برای تولیدکنندگان کوچک کاهش پیدا کند.

فاصله میان ظرفیت واقعی مشاغل خانگی و حضور آنها در بازار آنلاین چقدر است؟

این فاصله قابل توجه است. بر اساس اطلاعات مطرح‌شده، در حالی که حدود یک میلیون و ۸۰۰ هزار مجوز رسمی مشاغل خانگی وجود دارد، تعداد افرادی که در حال حاضر در پلتفرم‌ها فروش آنلاین انجام می‌دهند، کمتر از ۵۰ هزار نفر برآورد شده است. این اختلاف نشان می‌دهد ظرفیت بسیار بزرگی برای توسعه فروش آنلاین وجود دارد؛ البته مشروط بر اینکه صاحبان مجوز واقعاً تولید قابل عرضه داشته باشند و موانع ورود آنها به بازار کاهش پیدا کند.

برای کاهش هزینه‌های فروش آنلاین مشاغل خانگی چه اقدامی را دنبال می‌کنید؟

یکی از موضوعات مورد پیگیری، کاهش حذب کارمزد پلتفرم‌ها برای مشاغل خانگی است. در برخی پلتفرم‌ها کارمزد فروش حدود ۱۸ تا ۲۰ درصد عنوان شده است. مذاکره با پلتفرم‌ها با این هدف انجام شده که این هزینه برای مشاغل خانگی به صفر برسد یا دست‌کم به شکل قابل توجهی کمتر از نرخ معمول کسب‌وکارها باشد. این موضوع اهمیت دارد، زیرا اگر بخش قابل توجهی از قیمت محصول بابت کارمزد فروش پرداخت شود، مزیت قیمتی بسیاری از محصولات مشاغل خانگی کاهش پیدا می‌کند.

با این زمینه متن کامل گفت‌وگو را بخوانید.

کارنامه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سالی که گذشت

از حمایت معیشتی و اشتغال تا اصلاح نظام بازنشستگی و توسعه تعاون

• گزارش •

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ یکی از گسترده‌ترین مجموعه‌های اجرایی کشور در حوزه سیاست‌های اجتماعی و اقتصادی بود؛ وزارتخانه‌ای که از یک سو مسئول حمایت معیشتی از خانوارها، بازنشستگان، کودکان و گروه‌های آسیب‌پذیر بود و از سوی دیگر سیاست‌گذاری بازار کار، توسعه اشتغال، تنظیم روابط کار، گسترش تعاون، آموزش مهارتی و مدیریت بخش مهمی از نظام بیمه‌ای و بازنشستگی کشور را بر عهده داشت. گزارش عملکرد این وزارتخانه نشان می‌دهد در سال گذشته، همزمان با تشدید فشارهای معیشتی و اقتصادی، سیاست‌هایی برای حمایت مستقیم از خانوارها اجرا شد و در کنار آن، مجموعه‌ای از اقدامات ساختاری برای اصلاح حکمرانی بازار کار، تأمین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی به اجرا درآمد.

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در ساختار حکمرانی کشور، مسئولیت گسترده‌ای از بازار کار و روابط کار تا حمایت اجتماعی، مهارت‌آموزی، بیمه‌های اجتماعی و توسعه بخش تعاون دارد. دامنه مخاطبان این وزارتخانه نیز از کارگران و کارفرمایان تا بازنشستگان، بیمه‌شدگان، افسر دارای معلولیت، خانوارهای کم‌برخوردار، روستاییان و عشایر و فعالان اقتصادی بخش تعاون را دربرمی‌گیرد. همین گستردگی مأموریت باعث شده است عملکرد سالانه وزارتخانه تنها با یک شاخص قابل ارزیابی نباشد و مجموعه‌ای از سیاست‌های معیشتی، اقتصادی، اجتماعی و نهادی را شامل شود.

گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ نیز در همین چارچوب، عملکرد معاونت‌های رفاه و امور اقتصادی، توسعه کارآفرینی و اشتغال، روابط کار، امور تعاون و امور فرهنگی و اجتماعی را در کنار عملکرد سازمان تأمین اجتماعی، سازمان بهزیستی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای و صندوق‌های بازنشستگی و بیمه اجتماعی بررسی کرده است.

سیاست رفاهی: از کالبرگ تا حمایت از کودک و مادر

یکی از پررنگ‌ترین بخش‌های کارنامه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سال ۱۴۰۴، به حوزه رفاه و حمایت‌های معیشتی مربوط می‌شود؛ حوزه‌ای که تحت‌تأثیر تورم، کاهش قدرت خرید خانوارها و افزایش ریسک‌های معیشتی گروه‌های کم‌برخوردار، بیش از گذشته به سمت حمایت‌های هدفمند و مبتنی بر داده حرکت کرد. معاونت رفاه و امور اقتصادی در این سال، مجموعه‌ای از سیاست‌های معیشتی، تقویتی و حمایتی را دنبال کرد و در کنار آن، تلاش شد زیرساخت‌های حکمرانی و شفافیت در نظام رفاه نیز تقویت شود.

در میان این برنامه‌ها، طرح کالبرگ الکترونیک جایگاه ویژه‌ای داشت. این طرح در سال ۱۴۰۴ در هشت مرحله اجرا شد و در پنج مرحله اول حدود ۶۰ میلیون نفر را پوشش داد. از دی‌ماه، دامنه اجرای نسخه توسعه‌یافته طرح به حدود ۸۶ میلیون نفر از جمعیت کشور رسید و برای هر مرحله جدید نیز ۸۶ هزار میلیارد تومان منابع اختصاص یافت. هدف اصلی این سیاست، حمایت کالامحور از قدرت خرید خانوارها و تضمین دسترسی آنها به کالاهای اساسی عنوان شده است. در کنار کالبرگ، دولت و وزارت تعاون، برنامه‌های حمایتی خود را به گروه‌های آسیب‌پذیر نیز گسترش دادند. طرح رفع سوءتغذیه کودکان ۵ تا ۵۹ ماهه در سال ۱۴۰۴، در ۱۲ مرحله اجرا شد و ۳۵۰ هزار کودک را دربرگرفت. میزان حمایت برای خانوارهای دهک‌های اول تا پنجم در هر مرحله ۱۳ میلیون ریال و برای دهک‌های ششم و هفتم هشت میلیون ریال بود. بر اساس این گزارش، وزارت بهداشت که در گزارش عملکرد وزارت تعاون مورد استناد قرار گرفته است، در سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ در مجموع ۴۴۰ هزار کودک از این برنامه استفاده کرده‌اند و در بخشی از کودکان تحت پوشش، بهبود وضعیت لاکری، کم‌وزنی و کوتاه‌قدی مشاهده شده است.

حمایت از مادران باردار و مادران دارای کودک خردسال نیز در قالب طرح «بسنه» دنبال شد. این طرح که در چارچوب ماده ۲۴ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت اجرایی می‌شود، در سال ۱۴۰۴ چهار مرحله اجرا داشت و حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار مادر باردار و دارای کودک زیر دو سال در پنج دهک اول درآمدی را پوشش داد. این

حمایت در قالب اعتبار تغذیه‌ای و کالاهای ضروری ارائه شد. در حوزه حمایت از مددجویان نیز نسبت مستمری آنان به حداقل دستمزد در سال ۱۴۰۴ در سطح ۲۷.۳ درصد تثبیت شد. گزارش عملکرد، این اقدام را بخشی از تلاش برای تقویت کف حمایتی و کاهش شکاف معیشتی میان مستمری‌بگیران و حداقل‌بگیران شاغل ارزیابی کرده است.

بازنشستگان: اجرای متناسب‌سازی و افزایش حمایت‌های معیشتی

یکی از مهم‌ترین پرونده‌های وزارت تعاون در سال ۱۴۰۴، موضوع بازنشستگان بود. اجرای متناسب‌سازی حقوق در صندوق‌های اصلی بازنشستگی، پرداخت کمک‌های معیشتی و تسویه بخشی از مطالبات معوق، در کنار برنامه‌های اصلاح ساختار صندوق‌ها، در دستور کار قرار گرفت. براساس این گزارش، در کنار عملکرد سازمان تأمین اجتماعی، ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ حدود شش میلیون بازنشسته و مستمری‌بگیر سازمان تأمین اجتماعی، صندوق بازنشستگی

کشوری، صندوق فولاد و صندوق آینده‌ساز

را تحت پوشش قرار داد. همچنین معوقات مربوط به متناسب‌سازی فرهنگیان بازنشسته نیمه دوم سال ۱۴۰۰ پرداخت شد. در صندوق بازنشستگی کشوری نیز متوسط حقوق بازنشستگی از حدود ۱۳۹ میلیون ریال در سال ۱۴۰۳ به حدود ۲۰۹ میلیون ریال در سال ۱۴۰۴ رسید. علاوه بر آن، بیش از یک میلیون و ۷۰۰ هزار بازنشسته و وظیفه‌بگیر در سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ احکام متناسب‌سازی دریافت کردند. اما سیاست وزارتخانه در حوزه بازنشستگی صرفاً به افزایش حقوق محدود نماند. تدوین دستورالعمل و راه‌اندازی سامانه احراز صلاحیت مدیران سازمان‌ها و صندوق‌های بازنشستگی، با هدف ایجاد معیارهای واحد برای ارزیابی تخصصی و حرفه‌ای مدیران، از دیگر اقدامات سال گذشته بود. این اقدام در راستای افزایش شفافیت، پاسخگویی و انضباط مدیریتی صندوق‌ها انجام شد.

سال ۱۴۰۴ به گروه‌های آسیب‌پذیر نیز گسترش دادند. طرح رفع سوءتغذیه کودکان ۵ تا ۵۹ ماهه در سال ۱۴۰۴، در ۱۲ مرحله اجرا شد و ۳۵۰ هزار کودک را دربرگرفت. میزان حمایت برای خانوارهای دهک‌های اول تا پنجم در هر مرحله ۱۳ میلیون ریال و برای دهک‌های ششم و هفتم هشت میلیون ریال بود. بر اساس این گزارش، وزارت بهداشت که در گزارش عملکرد وزارت تعاون مورد استناد قرار گرفته است، در سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ در مجموع ۴۴۰ هزار کودک از این برنامه استفاده کرده‌اند و در بخشی از کودکان تحت پوشش، بهبود وضعیت لاکری، کم‌وزنی و کوتاه‌قدی مشاهده شده است.

حمایت از مادران باردار و مادران دارای کودک خردسال نیز در قالب طرح «بسنه» دنبال شد. این طرح که در چارچوب ماده ۲۴ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت اجرایی می‌شود، در سال ۱۴۰۴ چهار مرحله اجرا داشت و حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار مادر باردار و دارای کودک زیر دو سال در پنج دهک اول درآمدی را پوشش داد. این

• برش •

مهارت‌آموزی: تلاش برای نزدیک کردن آموزش به بازار کار

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای نیز در سال ۱۴۰۴ رویکرد خود را برافاصله گرفتن از آموزش سنتی و حرکت به سمت آموزش تقاضامحور قرار داد. بیش از ۱۰۰ پروژه زیرساختی مهارت‌آموزی آغاز و نزدیک به ۳.۵ همت منابع جدید برای توسعه و تجهیز زیرساخت‌های مهارتی جذب شد. در طرح «همنو»، ۲۴۹ مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای با هنرستان‌ها هم‌کاری کردند و ظرفیت آموزش مهارتی برای حدود ۱۰۰ هزار نفر فراهم شد. طرح «کاراقرن» نیز با هدف اتصال کسب‌وکارهای خرد و خانگی به بازار، سالانه پرداخت شد.

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای نیز در سال ۱۴۰۴ رویکرد خود را برافاصله گرفتن از آموزش سنتی و حرکت به سمت آموزش تقاضامحور قرار داد. بیش از ۱۰۰ پروژه زیرساختی مهارت‌آموزی آغاز و نزدیک به ۳.۵ همت منابع جدید برای توسعه و تجهیز زیرساخت‌های مهارتی جذب شد. در طرح «همنو»، ۲۴۹ مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای با هنرستان‌ها هم‌کاری کردند و ظرفیت آموزش مهارتی برای حدود ۱۰۰ هزار نفر فراهم شد. طرح «کاراقرن» نیز با هدف اتصال کسب‌وکارهای خرد و خانگی به بازار، سالانه پرداخت شد.

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای نیز در سال ۱۴۰۴ رویکرد خود را برافاصله گرفتن از آموزش سنتی و حرکت به سمت آموزش تقاضامحور قرار داد. بیش از ۱۰۰ پروژه زیرساختی مهارت‌آموزی آغاز و نزدیک به ۳.۵ همت منابع جدید برای توسعه و تجهیز زیرساخت‌های مهارتی جذب شد. در طرح «همنو»، ۲۴۹ مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای با هنرستان‌ها هم‌کاری کردند و ظرفیت آموزش مهارتی برای حدود ۱۰۰ هزار نفر فراهم شد. طرح «کاراقرن» نیز با هدف اتصال کسب‌وکارهای خرد و خانگی به بازار، سالانه پرداخت شد.

یکی دیگر از پروژه‌های مهم، توسعه سامانه ملی جست‌وجوی شغل بود. در این سامانه ۱۳۰۰ کاریابی حضوری و آنلاین جمع شدند، ۳۶۹ هزار و ۶۷۸ کارجو ثبت‌نام کردند و کارفرمایان ۴۰۲ هزار و ۵۸۱ فرصت شغلی را ثبت کردند. براساس این گزارش، ۹۶ هزار و ۷۹۲ مورد به کارگماری از طریق سامانه انجام و بیش از ۴۳۳ هزار معرفی‌نامه شغلی صادر شد.

ساماندهی اشتغال اتباع خارجی نیز دنبال شد و در سال ۱۴۰۴ تعداد ۵۹۲ هزار و ۵۵۵ پروانه کار برای اتباع خارجی صادر یا تمدید شد. تا پایان دی‌ماه نیز ۵۶ هزار و ۱۴۷ نفر از اتباع خارجی شاغل تحت پوشش بیمه قرار گرفتند.

در سیاست‌های فعال بازار کار نیز حدود پنج هزار دانش‌آموخته بیکار در طرح کارورزی مهارت کسب کردند و نزدیک به ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از آنان جذب شدند. همچنین حدود پنج هزار نفر از فارغ‌التحصیلان، زنان جویای کار و گروه‌های خاص از طریق طرح یارانه دستمزد جذب شدند.

روابط کار: بیش از ۲۴۰ هزار بازرسی و تمرکز بر کارگاه‌های پرخطر

در حوزه روابط کار، یکی از اصلی‌ترین رویکردها تقویت نظارت بر اجرای قانون کار و ارتقای ایمنی محیط‌های کاری بود. بیش از ۲۴۰ هزار بازرسی از کارگاه‌های مشمول قانون کار انجام شد و حدود ۷۰ درصد بازرسی‌های ادواری به کارگاه‌های پرریسک اختصاص یافت. در نتیجه این بازرسی‌ها، بیش از ۱۹۵ هزار ابلاغیه رفع نقض برای کارفرمایان صادر شد. این گزارش همچنین کاهش نرخ حوادث شغلی از ۲۲ به ۱۸ حادثه در هر یک میلیون ساعت کار در سال ۱۴۰۳ را ثبت کرده است؛

بیش از ۲۵ هزار کمیت‌ه حفاظت فنی و بهداشت کار نیز فعال شد و مقررات مختلف ایمنی مورد بازنگری قرار گرفت. از جمله این اقدامات می‌توان به تدوین آیین‌نامه مدیریت ریسک ایمنی، بازنگری مقررات مربوط به تعمیرگاه‌های خودرو، امور پیمانکاری و آموزش ایمنی و همچنین تدوین دستورالعمل‌های جدید برای فعالیت‌های صنعتی و معدنی اشاره کرد.

در کنار این اقدامات، بازرسی کار وارد مرحله هوشمندسازی شد. سه سامانه تخصصی برای بازرسی ادواری، بازرسی موردی و حوادث شغلی راه‌اندازی شد و سامانه «سامج» برای پایش ایمنی معادن زیرزمینی به بهره‌برداری رسید.

حدود ۵۰ هزار نفر را در مسیر تبدیل مهارت به اشتغال حمایت می‌کند. از سوی دیگر، کنسرسیوم‌های مهارت در ۲۸ استان تشکیل شد و ۶۶۰ شرکت و بنگاه بزرگ اقتصادی به آنها پیوستند. براساس این گزارش، برای حدود ۷۰ درصد مهارت‌آموختگان این طرح، تعهد اشتغال متناسب با نیاز صنایع ایجاد شده است. در حوزه اقتصاد دیجیتال نیز برنامه ایجاد ۳۱ مرکز آموزش مهارت‌های پیشرفته در مراکز استان‌ها دنبال و بیش از ۱۷۰۰ استناددار شایستگی مهارتی در حوزه‌هایی مانند هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، صنعتی، امنیت سایبری و انرژی‌های تجدیدپذیر تدوین شد.

همچنین حدود ۱۶۰ هزار درخواست مربوط به بازنشستگی پیش از موعد مشاغل سخت و زیان‌آور مورد رسیدگی قرار گرفت. وزارت تعاون در بخش روابط کار، تقویت گفت‌وگوی اجتماعی و سه‌جانبه‌گرایی را نیز دنبال کرد. حدود ۶۰۰ نشست با تشکل‌های کارگری و کارفرمایی برگزار و در حوزه تشکل‌های بخشی از اختیارات به ادارات کل استانی واگذار شد.

تعاون: توسعه تولید مردمی در کنار اصلاح ساختار

بخش تعاون نیز در سال ۱۴۰۴ شاهد تشکیل ۷۱۵ شرکت تعاونی جدید با عضویت ۲۸ هزار و ۴۲۷ نفر بود. این تعاونی‌ها ۲۴ هزار و ۴۲۷ فرصت شغلی مستقیم ایجاد کردند. در همین حال، یک‌هزار و ۶۹۸ تعاونی توسعه یافته و نوسازی شدند. وزارت تعاون همچنین در مسیر هوشمندسازی و شفافیت بخش تعاون، سامانه جامع هوشمند تعاون را به سامانه ثبت شرکت‌ها متصل کرد. در سال گذشته ۳۲ هزار مورد نظارت قانونی بر تعاونی‌ها و اتاق‌های تعاون انجام شد و ۲۴ هزار تأییدیه ثبتی و رتبه‌بندی ماهانه شرکت‌ها در سامانه جامع صورت گرفت. در بخش تأمین مالی، دو هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان تسهیلات در قالب تفاهنامه هشت‌همتی سه‌جانبه با بانک توسعه تعاون و صندوق ضمانت پرداخت شد. همچنین مشکلات مالی و اعتباری یک‌هزار شرکت تعاونی با مداخله مستقیم معاونت امور تعاون حل‌وفصل شد.

مسکن کارگری نیز در این سال به یکی از محورهای مهم فعالیت بخش تعاون تبدیل شد. ۸۷۰۰ واحد مسکونی در قالب طرح نهضت ملی مسکن تحویل شد و برای اولین بار زمین و کلنگ‌زنی ۹۲ هزار واحد مسکن کارگری در هفت استان انجام گرفت. در حوزه صادرات نیز تعاونی‌ها توانستند کالا و خدماتی به ارزش یک میلیارد و ۸۴۷ میلیون دلار صادر کنند و ۳۴ شرکت تعاونی در نمایشگاه‌های تخصصی داخلی و خارجی حضور یابند. توسعه تعاونی‌های دانش‌بنیان و انرژی نیز مورد توجه قرار گرفت؛ به‌گونه‌ای که ۲۱۲ تعاونی دانش‌بنیان با ایجاد ۷۵۰۹ شغل فعال شدند و برای ۲۰ تعاونی نیروگاه خورشیدی، تسهیلات اختصاص یافت.

فرهنگ کار و سلامت اجتماعی: بخش کمتر دیده شده کارنامه وزارتخانه

عملکرد وزارت تعاون در سال ۱۴۰۴ تنها به حوزه‌های اقتصادی و بیمه‌ای محدود نبود. معاونت امور فرهنگی و اجتماعی مجموعه‌ای از برنامه‌ها را برای تقویت سرمایه اجتماعی، فرهنگ کار، سلامت روان و نشاط جامعه کار و تولید اجرا کرد. در این بخش، بیش از سه هزار کارگر از برنامه‌های ملی مورد تکريم قرار گرفتند، بیش از ۳۸ هزار کارگر مبتکر و خلاق شناسایی شدند

و برنامه‌های متعددی برای تقویت گفت‌وگو و اجتماعی با جامعه کارگری و کارفرمایی برگزار شد. همچنین اولین جشنواره ملی فرهنگی‌هنری «اتقان» با تولید بیش از ۱۵۰۰ اثر برگزارد و ۶۲ خانه فرهنگ کار در کارخانه‌ها و شرکت‌ها راه‌اندازی یا فعال شد. در حوزه سلامت اجتماعی نیز آموزش‌های پیشگیرانه گسترش یافت. بیش از ۴۹۱ هزار نفر آموزش پیشگیری از اعتیاد، بیش از ۵۰۲ هزار نفر آموزش سبک زندگی سالم، حدود ۴۸۶ هزار نفر آموزش مهارت‌های فرزندپروری و نزدیک به ۵۰۰ هزار نفر آموزش مهارت‌های زندگی دریافت کردند. همچنین ۴۱۳ خانه بهداشت کارگری جدید راه‌اندازی شد.

ورزش کارگری نیز توسعه پیدا کرد؛ ۴۰ مجموعه ورزشی کارگری به بهره‌برداری رسید، پنج لیگ سراسری برای اولین بار شکل گرفت، بیش از ۱۰ هزار زن کارگر در المپاد ملی بانوان کارگر شرکت کردند و بیش از چهار میلیون کارگر و اعضای خانواده آنان از خدمات ورزشی بهره‌مند شدند. در حوزه آسیب‌های اجتماعی نیز شناسایی کودکان بازنمانده از تحصیل دنبال و به حدود دو هزار کودک در استان‌های تهران، البرز و سیستان و بلوچستان خدمات بهداشتی ارائه شد. همچنین شبکه‌ای از ۱۷۲ سازمان مردم‌نهاد فعال در حوزه کودک شناسایی و ساماندهی شد.

تأمین اجتماعی: اصلاحات دیجیتال در کنار جالش پایداری

سازمان تأمین اجتماعی نیز بخش مهمی از کارنامه وزارتخانه را تشکیل می‌دهد. در سال ۱۴۰۴، این سازمان مجموعه‌ای از طرح‌های تحولی را به هدف ارتقای پایداری مالی، بهبود حکمرانی، هوشمندسازی خدمات و افزایش شفافیت ذی‌نفعان دنبال کرد. از میان ۴۰ طرح تحول طراحی شده، چهار طرح وارد مرحله اجرایی شد و پس از ادغام برخی طرح‌های همپوشان، ۱۲ طرح تحولی در حوزه‌های بیمه‌ای و درمانی، تحول دیجیتال، مدیریت منابع و سرمایه‌گذاری در حال پیگیری قرار گرفت.

این مسیر، در واقع بخشی از پاسخ وزارتخانه به یکی از چالش‌های اصلی نظام رفاه کشور است؛ یعنی ایجاد تعادل میان افزایش تقاضا برای خدمات بیمه‌ای و درمانی از یک سو و ضرورت حفظ پایداری مالی صندوق‌ها از سوی دیگر. گزارش عملکرد نیز تأکید می‌کند که کاهش قدرت خرید مستمری‌بگیران، افزایش هزینه‌های درمان و ظهور گروه‌های جدید شغلی فاقد پوشش بیمه‌ای، از چالش‌های اصلی این حوزه بوده است.

صندوق بازنشستگی: افزایش حقوق و اصلاح سید دارایی‌ها

در صندوق بازنشستگی کشوری، علاوه بر

افزایش حقوق و اجرای متناسب‌سازی، تلاش برای اصلاح ساختار مالی و اقتصادی صندوق نیز دنبال شد. تسهیلات مالی به حدود ۵۰۰ هزار نفر پرداخت شد و سقف وام ضروری از ۳۰۰ به ۵۰۰ میلیون تومان افزایش یافت. تسهیلات ازدواج فرزندان بازنشستگان نیز از ۳۵۰ به ۶۰۰ میلیون ریال رسید.

بودجه اختصاص یافته از بودجه کل کشور نیز از ۲۵۷ همت در سال ۱۴۰۳ به ۳۹۴ همت در سال ۱۴۰۴ رسید. در بخش سرمایه‌گذاری، پروژه‌هایی در حوزه انرژی، پتروشیمی، صنایع عمومی، معادن و صنایع غذایی به ارزش حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان و ۱.۲ میلیارد یورو در دستور کار قرار گرفت. همچنین بیش از ۴۵ همت سود شناسایی و بیش از ۳۵ همت سود تقسیمی محقق شد.

در صندوق فولاد نیز متوسط حقوق بازنشستگی از ۱۷۰.۷ میلیون ریال در سال ۱۴۰۳ به ۲۲۵ میلیون ریال در شهریور ۱۴۰۴ رسید و بودجه صندوق از ۱۸.۴ به ۲۹.۲ همت افزایش یافت. در همین سال، مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد به صندوق بازنشستگی کشوری منتقل شد و حدود ۸۰ هزار بازنشسته و وظیفه‌بگیر و نزدیک به چهار هزار بیمه‌پرداز آن، تحت مدیریت صندوق بازنشستگی کشوری قرار گرفتند.

گسترش بیمه در روستاها و میان گروه‌های هدف

صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر نیز در سال گذشته مأموریت گسترش چتر بیمه‌ای در مناطق کمتربرخوردار را دنبال کرد. تعداد بیمه‌شدگان فعال صندوق از یک میلیون و ۸۷۵ هزار و ۲۳۰ نفر در ابتدای مهر ۱۴۰۳ به دو میلیون و ۱۱۳ هزار و ۸۱۱ نفر در پایان اسفند ۱۴۰۴ رسید که افزایش ۱۲.۷۲ درصدی را نشان می‌دهد.

پوشش بیمه‌ای زنان سرپرست خانوار ساکن روستاها و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر نیز حدود ۳۳ درصد افزایش یافت و از ۹۱۵ هزار و ۲۵۵ نفر به یک میلیون و ۲۱۹ هزار و ۵۸۲ نفر رسید. تعداد مادران مشمول قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت تحت پوشش نیز از ۱۷۰ هزار و ۳۵۷ نفر به ۲۷۴ هزار و ۸۵۹ نفر افزایش یافت. برای کاهش مراجعات حضوری، اپلیکیشن خدمات بیمه‌ای صندوق راه‌اندازی و امکان ثبت‌نام و تمدید بیمه‌پردازی به شکل غیرحضوری فراهم شد. همچنین برای مستمری‌بگیران، ۱۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات قرض‌الحسنه با کارمزد سه درصد اختصاص یافت و تعداد دریافت‌کنندگان تسهیلات از ۲۰۹ هزار و ۶۰۲ نفر به ۲۳۸ هزار و ۹۶۶ نفر افزایش پیدا کرد.

عدالت اجتماعی: عبور از حمایت صرف به سمت توانمندسازی

اگر قرار باشد مجموعه عملکرد وزارت تعاون در سال ۱۴۰۴ در یک چارچوب کلی دیده شود، نقطه اتصال بسیاری از برنامه‌های آن را باید در مفهوم عدالت اجتماعی جست‌وجو کرد. گزارش وزارتخانه تأکید می‌کند که عدالت اجتماعی تنها به توزیع منابع محدود نیست، بلکه ایجاد فرصت عادلانه برای دسترسی به اشتغال، مهارت‌آموزی، تأمین اجتماعی و رفاه را نیز شامل می‌شود.

بر همین اساس، سیاست‌های سال ۱۴۰۴ را می‌توان تلاشی برای حرکت همزمان در دو مسیر دانست: از یک سو، حمایت فوری از خانوارهایی که تحت فشار معیشتی قرار دارند و از سوی دیگر، ایجاد زیرساخت‌هایی که بتواند در بلندمدت وابستگی به حمایت‌های مستقیم را کاهش دهد. توسعه نظام اطلاعات بازار کار، اطلس اشتغال، مهارت‌آموزی متناسب با نیاز صنعت، حمایت از بنگاه‌های خرد، توسعه تعاونی‌ها و گسترش پوشش بیمه‌ای روستاییان، در همین چارچوب قابل ارزیابی است.

مجموعه کارنامه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ تصویری از یک وزارتخانه با مأموریت‌های چندلایه ارائه می‌دهد: وزارتخانه‌ای که همزمان با اجرای سیاست‌های حمایتی گسترده، درگیر اصلاح ساختارهای بازار کار، صندوق‌های بازنشستگی، نظام مهارت، روابط کار و بخش تعاون بوده است. از کالبرگ و حمایت نقدیه‌ای از کودکان و مادران تا برنامه‌ریزی برای ایجاد بیش از یک میلیون و ۴۴۰ هزار فرصت شغلی، از بیش از ۲۴۰ هزار بازرسی کارگاهی تا توسعه تعاونی‌های دانش‌بنیان و متناسب‌سازی حقوق میلیون‌ها بازنشسته تا گسترش پوشش بیمه‌ای روستاییان، مجموعه این اقدامات نشان می‌دهد سیاست اجتماعی در سال ۱۴۰۴ در وزارت تعاون صرفاً به پرداخت حمایت‌های نقدی و غیرنقدی محدود نمانده و بخشی از ظرفیت وزارتخانه به سمت اصلاح زیرساخت‌های حکمرانی و ایجاد سازوکارهای داده‌محور و پایدارتر سوق داده شده است.

با این حال، این گزارش نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از مسائل اصلی همچنان پابرجاست: فشارهای معیشتی، ناترازی منابع و مصارف صندوق‌های بازنشستگی، شکاف مهارتی، اشتغال غیررسمی، آسیب‌های همجنان از مسائل اصلی حوزه مأموریتی وزارتخانه هستند. از این منظر، اهمیت عملکرد سال ۱۴۰۴ تنها در حجم اقدامات انجام شده نیست، بلکه در میزان موفقیت این سیاست‌ها برای تبدیل حمایت‌های کوتاه‌مدت به اصلاحات پایدار و ایجاد فرصت‌های واقعی برای اشتغال، رفاه و امنیت اجتماعی در سال‌های آینده سنجیده خواهد شد.

نقش آفرینی ستادی،
استانی و بین المللی

در کنار پروژه های کلان، ایدرو در سطح ستادی نیز با هدف گره گشایی از چالش های منطقه ای و بین المللی نقش آفرینی ویژه ای داشته است. این سازمان با پذیرش نقش معین استان های آذربایجان شرقی، خوزستان و قزوین، از طریق برگزاری ۲۱ جلسه تخصصی و ۸ سفر استانی، بر رفع مشکلات واحدهای صنعتی بزرگ متمرکز بوده است. این حضور میدانی نشان می دهد که مدیران ایدرو به صورت فعال در جریان مشکلات واحدهای صنعتی در استان های مختلف قرار گرفته و در تلاش برای رفع آنهاست. حضور در استان های بحرانی مانند خوزستان و استان های صنعتی مانند آذربایجان شرقی، بیانگر نگاه مسأله محور و عملگرایانه ایدرو است.

همزمان در حوزه توسعه تعاملات بین المللی نیز با هدف انتقال فناوری و جذب سرمایه، مشارکت در اجلاس های اکسیو ۲۰۲۵، امضای قراردادهای همکاری در صنعت تاپر با طرف های چینی و همچنین تفاهنامه با شرکت های چینی برای اجرای پروژه های مشترک در حوزه های نیروگاهی، بازیافت زباله و احداث نیروگاه های خورشیدی با مدل های نوین در دستور کار ایدرو قرار گرفته است. این تعاملات بین المللی نه تنها به معنای ورود سرمایه و فناوری به کشور است، بلکه مسیر انتقال دانش فنی و همکاری های صنعتی راهبردی را نیز هموار می کند. در شرایطی که اقتصاد جهانی به شدت رقابتی شده، حضور فعال در عرصه بین المللی برای تبادیل فناوری و جذب سرمایه، یک ضرورت راهبردی برای هر اقتصاد صنعتی است.

مخلص کلام اینکه، ایدرو در یک سال اخیر در چند حوزه مهم - نوسازی صنعتی و تکمیل طرح های نیمه تمام، بازسازی واحدهای آسیب دیده، اقتصاد دریامحور و مکران، نوسازی ناوگان، توسعه نیروگاه های خورشیدی و پیشبرد صنایع پیشرفته و دانش بنیان - نقشی فراتر از یک سازمان اجرایی ایفا کرده و به یکی از کانون های اصلی پیشبرد سیاست صنعتی دولت تبدیل شده است.

اگر بخواهیم از حمایت واقعی دولت در صنعت سخن بگوییم، باید این حمایت را در همین اقدامات دید؛ جایی که سرمایه گذاری را ممکن می کند، تولید انرژی را به خدمت صنعت می گرد، فناوری را به بازار وصل می کند و مناطق کمتر توسعه یافته را به مدار توسعه ملی متصل می کند.

مسیر آینده ایدرو، ادامه همین منطق است؛ مدیریت هوشمند، تمرکز بر اولوی های ملی و تبدیل ظرفیت های بالقوه به تولید واقعی و پایدار. در دنیایی که صنعت، موتور اصلی توسعه و پیشرفت است، ایدرو در تلاش است با رویکرد عملیاتی و مسأله محور، سهم خود را در پیشبرد سیاست صنعتی دولت و توسعه پایدار کشور به خوبی ایفا کند.

ایدرو؛ مأموریت تازه
برای احیای تولید و نوسازی صنعت

فرشاد مقیمی
معاون وزیر صمت
و رئیس هیأت عامل ایدرو

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) در یک سال اخیر از یک نهاد صرفاً پیگیر پروژه های صنعتی به بازوی راهبردی و اجرایی وزارت صمت، معدن و تجارت در بازایی ظرفیت های تولیدی کشور تبدیل شده است؛ بازویی که تکمیل طرح های نیمه تمام، بازسازی واحدهای آسیب دیده، اقتصاد دریامحور، نوسازی ناوگان و توسعه انرژی های پاک را به صورت همزمان در دستور کار قرار داده و نقشی فراتر از یک سازمان اجرایی در پیشبرد سیاست صنعتی دولت ایفا کرده است.

ایدرو؛ فراتر از نقش سنتی،
در قامت نهاد راهبردی

نقش ایدرو در یک سال گذشته بیش از هر زمان دیگری در وزارت صمت، معدن و تجارت برجسته شده است. این سازمان دیگر صرفاً نهادی برای مالکیت یا اداره شرکت ها نیست؛ بلکه در مسیر رفع گلوگاه های سرمایه گذاری، احیای صنایع آسیب دیده و پیشبرد پروژه های نوآورانه در حوزه انرژی، اقتصاد دریامحور و فناوری های پیشرفته گام برمی دارد. در شرایطی که اقتصاد کشور با مجموعه محدودیت هایی ناشی از آثار و پیامدهای جنگ تحمیلی سوم، ناترازی انرژی، فرسودگی زیرساخت ها و فشارهای تأمین مالی روبه روست، مأموریت ایدرو معنای تازه ای یافته است. امروز این سازمان نه صرفاً یک نهاد پیگیر پروژه های صنعتی، بلکه به مثابه یک نهاد راهبردی در مسیر بازآرایی ظرفیت های تولیدی کشور عمل می کند.

مأموریت امروز ایدرو، فعال سازی ظرفیت های راکد، پیوند دادن فناوری با تولید، تسهیل سرمایه گذاری، مدیریت پروژه های بین بخشی و کمک به بازسازی زیرساخت های صنعتی کشور است. در همین راستا، ایدرو تلاش کرده است با استفاده از ظرفیت شرکت های تابعه، تعاملی نزدیک تر با بخش خصوصی، شبکه بانکی و دستگاه های اجرایی برقرار کند تا پروژه ها از سطح سند و شعار به مرحله اجرا و بهره برداری برسند.

تکمیل طرح های نیمه تمام
سید ۷۵۹ میلیون یورویی

یکی از جلوه های مهم این رویکرد، پیشبرد طرح ها و برنامه های نیمه تمام و افزایش بهره وری سرمایه گذاری های صنعتی است. بر اساس برنامه های ایدرو، سیدی به ارزش ۷۵۹٫۹۱ میلیون یورو تحت مدیریت قرار گرفته که برای آن بیش از ۹۶۰۰ نفر اشتغالزایی پیش بینی شده است. میانگین پیشرفت واقعی پروژه های سرمایه گذاری ایدرو از ۲۴٫۳۹ درصد در سال ۱۴۰۳ به ۷۹٫۹۶ درصد تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۵ رسیده است؛ رشدی قابل توجه که نشان می دهد ایدرو با رویکردی عملیاتی و مسأله محور به دنبال تکمیل پروژه هایی است که سال ها به دلیل نوسانات اقتصادی، کمبود منابع یا گسست در زنجیره تأمین نیمه تمام مانده بودند.

این سید سرمایه گذاری، تنها مجموعه ای از اعداد و ارقام نیست؛ بلکه بیانگر یک رویکرد جغرافیایی وسیع و متوازن است که توسعه را به سراسر کشور تسری می دهد. پروژه های بیواتانول سوختی در کهگیلویه و بویر احمد، انواع تاپر سبک و سنگین در لرستان، ایلف شیشه در آذربایجان شرقی، تاپرهای سنگین و فوق سنگین در سیستان

و بلوچستان، رینگ آلومینیومی در البرز، بلبرینگ در فارس و طرح های زیرساختی در گرمسار، چهرم و شهرک تحقیقاتی کاوش، نمونه ای از این رویکرد فراگیر است. این فهرست به خوبی نشان می دهد که نگاه توسعه ای ایدرو به مناطق مختلف کشور تسری یافته و صرفاً بر مراکز صنعتی ستنی متمرکز نیست.

از کهگیلویه و بویر احمد در جنوب غربی گرفته تا سیستان و بلوچستان در جنوب شرقی و آذربایجان شرقی در شمال غربی، پروژه های ایدرو در سراسر پهنه ایران پراکنده شده اند تا توسعه صنعتی به صورت متوازن و عدالت محور پیش برود.

بازسازی واحدهای آسیب دیده
پوشش «دوباره می سازمت وطن»

نوسازی و بازسازی صنایع آسیب دیده، از دیگر محورهای مهم فعالیت ایدرو در دوره پسا جنگ بوده است. در شرایطی که بخشی از واحدهای صنعتی کشور در اثر بحران ها، فشارهای محیطی و برخی آثار غیرمستقیم تحولات بیرونی دچار آسیب شده اند، ایدرو با رویکردی مسئولانه،

موضوع بازگشت سریع این واحدها به چرخه تولید را به صورت جدی پیگیری کرده است.

آنچه در خبرها و نشست های رسمی ایدرو و وزارت صمت برجسته شده، تأکید بر تسریع در پرداخت تسهیلات بسته حمایتی دولت، تشکیل کارگروه های ویژه، اولویت بندی واحدهای آسیب دیده و تعریف سرفصل های جدید برای بازسازی بوده است. در این مسیر، پوشش ملی «دوباره می سازمت وطن» به عنوان بستری برای هم افزایی ظرفیت ها و تسریع در بازآفرینی تولید مطرح شد.

از منظر ما، حمایت از بنگاه آسیب دیده صرفاً یک اقدام جبرانی نیست؛ بلکه نوعی حفاظت از ظرفیت تولید ملی، اشتغال موجود و زنجیره تأمین داخلی است. هر روز تأخیر در بازسازی یک واحد صنعتی، به معنای تعمیق خسارت، افزایش هزینه احیا و تضعیف اعتماد تولیدکننده است. به همین دلیل، ایدرو موضوع بازسازی را نه یک اقدام مقطعی، بلکه یک اولویت راهبردی در دستور کار خود قرار داده است.

این رویکرد در حوزه بازسازی زیرساخت ها و یاردهای کشتی سازی نیز نمود عینی پیدا کرده است. ایدرو با تهیه و تدقیق گزارش خسارت های وارد شده به یاردهای کشتی سازی در بوشهر، خوزستان و هرمزگان، سطح بندی اقدامات بازسازی، تدوین برنامه احیای یاردهای آسیب دیده و پیشنهاد برای تأمین منابع مالی مورد نیاز، نشان داده که بازسازی را تنها در سطح پنگاه نمی بیند، بلکه آن را به مثابه بازسازی یک زنجیره راهبردی در نظر می گیرد. در همین چارچوب، بخش های مربوط به ایمن سازی کارگاه ها، ارزیابی خسارات توسط کارشناسان رسمی و تدوین برنامه های اجرایی برای احیای زیرساخت ها، نشان دهنده یک نگاه منظم و کارشناسی به بازسازی صنعتی است.

انرژی خورشیدی پاسخ راهبردی به ناترازی انرژی و راهبردی برای توسعه انرژی خورشیدی جایگاه مهمی در برنامه های اخیر ایدرو یافته اند. ناترازی انرژی امروز فقط یک مسأله فنی در تأمین برق نیست؛ این موضوع مستقیماً به امنیت تولید، استمرار فعالیت بنگاه ها و رقابت پذیری صنعت گره خورده است. ایدرو با بهره برداری از نیروگاه های خورشیدی در استان آذربایجان شرقی و آغاز عملیات اجرایی نیروگاه های جدید در شهر صنعتی شمس آباد، اسفراین و سایر مناطق صنعتی، نشان داده که حل مسأله انرژی صنایع باید از مسیر تنوع بخشی به منابع و استفاده از انرژی های پاک نیز دنبال شود.

اهمیت این پروژه ها فقط در تولید برق خلاصه نمی شود. توسعه انرژی خورشیدی برای صنعت به معنای کاهش فشار بر شبکه سراسری، افزایش تابآوری بنگاه ها، کاهش توقف خطوط تولید و حرکت به سمت الگوی جدیدی از صنعت سبز است. در شرایطی که ناترازی انرژی به یکی از چالش های اساسی تولید تبدیل شده، خورشیدی، در حال رساندن این پیام به صنعت کشور است که راه حل، در تنوع بخشی به منابع انرژی و بهره گیری از ظرفیت های انرژی پاک نهفته است. افزون بر آن، ورود ایدرو به این حوزه می تواند به شکل گیری زنجیره های جدیدی از ساخت تجهیزات، نصب، نگهداری و خدمات مهندسی نیز منجر شود. ساخت پنل های خورشیدی، اینوژرها و سایر تجهیزات مرتبط می تواند به یک صنعت نوپا اما پر ظرفیت در کشور تبدیل شود. این همان نوع مداخله ای است که سیاست صنعتی باید دنبال کند؛ پیوند دادن حل مسأله کوتاه مدت با ایجاد مزیت بلند مدت.

صنایع پیشرفته و دانش بنیان
فناوری در هسته بهره وری

در کنار این رویکردها، توسعه صنایع پیشرفته، هوشمند سازی و حمایت از شرکت های دانش بنیان نیز از اولوی های مهم ایدرو در یک سال اخیر بوده است. این سازمان با تصویب ۷۶ میلیارد تومان تسهیلات برای ۱۱ شرکت دانش بنیان، شناسایی ده ها طرح فناورانه و تعریف بیش از ۱۵ پروژه عملیاتی، نقش فعالی در اتصال فناوری به صنعت ایفا کرده است. پروژه هایی مانند زیرساخت اینترنت اشیا در قم و قزوین، کننورهای هوشمند فرودگاهی، دستیار هوشمند MITSA، سامانه پایش هوشمند معادن، ردیاب مبتنی بر LoRaWAN، نرم افزارهای واقعیت مجازی در آموزش ایمنی و گردشگری و سامانه های نظارت هوشمند، نشان می دهد که ایدرو وارد مرحله ای از نوآوری

صنعتی شده که در آن فناوری نه یک ضمیمه، بلکه بخشی از هسته اصلی بهره وری و رقابت پذیری است. گزارش خسارت های وارد شده به یاردهای کشتی سازی در بوشهر، خوزستان و هرمزگان، سطح بندی اقدامات بازسازی، تدوین برنامه احیای یاردهای آسیب دیده و پیشنهاد برای تأمین منابع مالی مورد نیاز، نشان داده که بازسازی را تنها در سطح پنگاه نمی بیند، بلکه آن را به مثابه بازسازی یک زنجیره راهبردی در نظر می گیرد. در همین چارچوب، بخش های مربوط به ایمن سازی کارگاه ها، ارزیابی خسارات توسط کارشناسان رسمی و تدوین برنامه های اجرایی برای احیای زیرساخت ها، نشان دهنده یک نگاه منظم و کارشناسی به بازسازی صنعتی است.

نقش آفرینی ستادی، استانی و بین المللی در کنار پروژه های کلان، ایدرو در سطح ستادی نیز با هدف گره گشایی از چالش های منطقه ای و بین المللی نقش آفرینی ویژه ای داشته است. این سازمان با پذیرش نقش معین استان های آذربایجان شرقی، خوزستان و قزوین، از طریق برگزاری ۲۱ جلسه تخصصی و ۸ سفر استانی، بر رفع مشکلات واحدهای صنعتی بزرگ متمرکز بوده است. این حضور میدانی نشان می دهد که مدیران ایدرو به صورت فعال در جریان مشکلات واحدهای صنعتی در استان های مختلف قرار گرفته و در تلاش برای رفع آنهاست. حضور در استان های بحرانی مانند خوزستان و استان های صنعتی مانند آذربایجان شرقی، بیانگر نگاه مسأله محور و عملگرایانه ایدرو است.

همزمان در حوزه توسعه تعاملات بین المللی نیز با هدف انتقال فناوری و جذب سرمایه، مشارکت در اجلاس های اکسیو ۲۰۲۵، امضای قراردادهای همکاری در صنعت تاپر با طرف های چینی و همچنین تفاهنامه با شرکت های چینی برای اجرای پروژه های مشترک در حوزه های نیروگاهی، بازیافت زباله و احداث نیروگاه های خورشیدی با مدل های نوین در دستور کار ایدرو قرار گرفته است. این تعاملات بین المللی نه تنها به معنای ورود سرمایه و فناوری به کشور است، بلکه مسیر انتقال دانش فنی و همکاری های صنعتی راهبردی را نیز هموار می کند. در شرایطی که اقتصاد جهانی به شدت رقابتی شده، حضور فعال در عرصه بین المللی برای تبادیل فناوری و جذب سرمایه، یک ضرورت راهبردی برای هر اقتصاد صنعتی است.

مخلص کلام اینکه، ایدرو در یک سال اخیر در چند حوزه مهم - نوسازی صنعتی و تکمیل طرح های نیمه تمام، بازسازی واحدهای آسیب دیده، اقتصاد دریامحور و مکران، نوسازی ناوگان، توسعه نیروگاه های خورشیدی و پیشبرد صنایع پیشرفته و دانش بنیان - نقشی فراتر از یک سازمان اجرایی ایفا کرده و به یکی از کانون های اصلی پیشبرد سیاست صنعتی دولت تبدیل شده است.

اگر بخواهیم از حمایت واقعی دولت در صنعت سخن بگوییم، باید این حمایت را در همین اقدامات دید؛ جایی که سرمایه گذاری را ممکن می کند، تولید انرژی را به خدمت صنعت می گرد، فناوری را به بازار وصل می کند و مناطق کمتر توسعه یافته را به مدار توسعه ملی متصل می کند.

مسیر آینده ایدرو، ادامه همین منطق است؛ مدیریت هوشمند، تمرکز بر اولوی های ملی و تبدیل ظرفیت های بالقوه به تولید واقعی و پایدار. در دنیایی که صنعت، موتور اصلی توسعه و پیشرفت است، ایدرو در تلاش است با رویکرد عملیاتی و مسأله محور، سهم خود را در پیشبرد سیاست صنعتی دولت و توسعه پایدار کشور به خوبی ایفا کند.

مسیر آینده ایدرو، ادامه همین منطق است؛ مدیریت هوشمند، تمرکز بر اولوی های ملی و تبدیل ظرفیت های بالقوه به تولید واقعی و پایدار. در دنیایی که صنعت، موتور اصلی توسعه و پیشرفت است، ایدرو در تلاش است با رویکرد عملیاتی و مسأله محور، سهم خود را در پیشبرد سیاست صنعتی دولت و توسعه پایدار کشور به خوبی ایفا کند.

اقتصاد دریامحور و سواحل مکران؛
موتور جدید توسعه

ایجاد اشتغال پایدار، ارزش افزوده محلی و شکل گیری زنجیره های صنعتی قابل اتکا استوار است. در همین چارچوب، ایدرو به درستی بر تجمیع تقاضا در صنایع دریایی و شناور سازی تأکید کرده است. واقعیت مالی مناسب و زنجیره ارزش روشن همراه باشد، می تواند به موتور جدید رشد در کشور تبدیل شود.

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در قالب کمک های فنی و اعتباری برای ایجاد و توسعه مجتمع های تولیدی در سواحل جاسک تا کوآر از سرمایه گذاران خصوصی و تعاونی حمایت می کند. در چارچوب این برنامه، تسهیلات یارانه ای بانکی برای ساخت شناورهای شیلاتی و تجاری در صنایع کشتی سازی داخلی و همچنین ایجاد، توسعه و نوسازی واحدهای تولیدی در حوزه هایی مانند شیلات، کشاورزی، صنایع فرآوری و سایر فعالیت های صنعتی اختصاص می یابد. این برنامه حمایتگرانه از مجتمع های تولیدی در محدوده های جاسک، سیریک، چاپهار و کنارک نشان می دهد که نگاه ایدرو در مکران، نگاهی صرفاً نمادین به تبلیغاتی نیست؛ بلکه بر

برش

تأمین ۶۳۰ دستگاه واگن مترو برای شهر تهران و همچنین ۳۶۵ دستگاه واگن مترو برای کلانشهرهای اصفهان، تبریز، شیراز و قم در دستور کار قرار دارد

برش

نوسازی ناوگان؛ از جاده تا ریل

نوسازی ناوگان نیز در منظومه اقدامات ایدرو جایگاه مهم و ویژه ای دارد. اسقاط خودروهای فرسوده، نوسازی تاکسی ها و موتورسیکلت ها و پیگیری نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی و ریلی، بخشی از سیاست کلان ایدرو برای کاهش مصرف سوخت، ارتقای بهره وری و کاهش آثار زیست محیطی است. در بحث نوسازی ناوگان جاده ای، اسقاط بیش از ۲۰۴ هزار دستگاه خودرو فرسوده و نوسازی بیش از ۷۰ هزار دستگاه خودرو در سال ۱۴۰۴، کاهش ۵۶۸ میلیون لیتری مصرف سوخت را به دنبال داشته است. این رقم در مقیاس سالانه یک کشور، عددی بسیار قابل توجه است که هم در تراز انرژی کشور اثر می گذارد و هم به کاهش آلودگی هوا کمک می کند. در عین حال، این سیاست فرصتی تازه برای صنایع مرتبط با قطعه سازی و خدمات فنی ایجاد کرده است. هر خودروی فرسوده ای که اسقاط و با خودروی نو جایگزین می شود، به معنای رونق در زنجیره تولید